Posudek na bakalářskou práci „Srovnávání nároků dvou ohrožených modrásků, Polyommatus damon a Polyommatus thersites využívajících shodnou živnou rostlinu".

Práce J. Šlancarové se zabývá pozoruhodným systémem dvou specializovaných stepních modrásků, kteří jsou oba troficky vázáni na vičence (Onobrychis spp.), s tím že jeden, P. damon, patří k našim nejohroženějším motýlům vůbec, kdežto druhý, P. thersites, je u nás druhem „jen" ohroženým. Autorka se pokusila odhalit příčinu rozdílných osudů obou druhů u nás a ve střední Evropě.

Po velmi užitečném souhrnu současných poznatků o obou druzích – dosud roztříštěných po různých ochranářských reportech atd. – autorka zvolila dva komplementární přístupy, srovnání distribuce obou motýlů ve výseku jihomoravské krajiny a sledování aktivity samiček při ovipozici. V tzv. „krajinné studii" velmi přesvědčivě ukazuje, že oba druhy preferují heterogenní management lokalit. Oba jsou rozšířeny značně ostrůvkovitě, což je ale více patrné u ohroženějšího P. damon, který dnes přežívá pouze v posledních shlucích kolonií a zjevně již není schopen spontánní disperze na vhodná neobsazená stanoviště. Sám oceňuji výsledky týkající se významu heterogenity managementu, o kterém se v literatuře hodně mluví, ale kde je empirických důkazů obecně málo.

Mechanistické vysvětlení rozdílných nároků podává detailní studium ovipozičních preferencí. Ukázalo se, že samičky P. damon kladou v obou generacích na „zelené" části vičenců, a tím jsou, zejména ve 2. generaci, méně zranitelné příliš intenzívní pastvou či sečí. Samičky univoltinního druhu P. damon kladou pouze do odkvétajících květenství živné rostliny; je pro ně jednoznačně zhoubná celoplošná uniformní péče o lokality jako pozdně letní seč či pastva.

Co se týká studentčina přístupu k práci, musím říct, že jsem s ním byl navýsost spokojen. Práce nebyla snadná, autorka musela samostatně zvládnout rozpoznávání samiček obou druhů v terénu (což byl zvlášť obtížný úkol u nenápadného P. thersites). Obtíže se promítly do poněkud menšího počtu pozorování ovipozic u samiček P. thersites, jarní generace. Věřím ale, že autorka tuto drobnost doplní, načež se práce, respektive její část, stane velmi elegantním, publikovatelným a nakonec i publikovaným příspěvkem k příčinám ohrožení specializovaných druhů xerotermních biotopů.

Práci doporučuji k obhajobě.

v Českých Budějovicích, 2. června 2009

M. C.

doc. Mgr. Martin Konvička, PhD.